

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 131. — ŠTEV. 131.

NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 5, 1918. — SREDA, 5. JUNIJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

H KATOSTROFI "CAROLINE"

V RAZNA ATLANTSKA PRISTANIŠČA SO PRIVEDLI PRVE PREŽIVELE. — IZJAVILI SO, DA NEMŠKI PODMORSKI ČOLNI NISO STRELJALI NA REŠILNE ČOLNE. — DOBILI SO TUDI ZAPUŠČEN REŠILNI ČOLN, KI JE BIL LAST "CAROLINE". — NA DNU ČOLNA JE BILA ČEPICA NEKEGA MOŽKEGA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Lewes, Del., 4. junija. — Tukaj se je izkrcalo devetnajst preživelih, potnikov in posadke torpediranega parnika "Caroline".

Deset rešilnih čolnov je zapustilo "Carolino" predno jo je torpediral nemški submarin U-37. Vsi so šli skozi isti vihar in preživeli, ki so dospeli sem, so bili vsi prepričani, da ne bodo dospeli na suho. Ko so jim povedali, da je večji del moštva in posadke "Caroline" rešene, so bili vsi zelo veseli.

Omenjenih devetnajst oseb je sprejel na krov nek angleški parnik, več kot petindvajset milj vstran od Delaware rta.

V varstvo so jih vzele mornariške oblasti ter jih spravile na neko postajo pri rtu Henlopen. Nikdo jih ni smel videti, pač pa so podali svoje izjave mornariškim častnikom.

Noben izmed njih ni vedel, da bi kak podmorski čoln obstreljeval rešilne čolne.

Glede preživelih ni nikdo ničesar vedel, dokler niso bili spravljani na železniško postajo ter se odpelali proti New Yorku. Kljub temu pa so iz tega števila enega pridržali.

On je član posadke ter je rodom Nemec. Proti njemu bodo uvedli preiskavo.

Neko atlantsko pristanišče, 4. junija. — Tristo potnikov in mož posadke torpediranega parnika "Caroline" je pobral na odprtem morju parnik E. B. Douglass. Parnik se je zasiliral eno miljo od Barnegat zaliva ob pol dveh popoldne. Razentega pa je sedem članov izkrcal nek obrežni stražilni čoln.

Posadka je obstajala iz Martina Carrola iz Newarka, N. J. ter šestih mož iz Porto Rico.

Za 14 potnikov in članov posadke še daj ne vedo.

Preživeli štejejo šestnajst mož, dve ženski ter enega inženirja. Dodatno sporočilo glede parnika ter agenta v Lewes je prišlo ter se glasi, da je razen devetnajst preživelih parnika "Carolina" privedla ladja Applebay v pristanišče. Več preživelih z drugih ladij, potopljenih od Nemcev.

Agent ni izvedel, s katerih ladij so ti preživeli ter tudi ni vedel za njih natančno število.

Te in preživeli s parnika "Carolina" so izkrcali pri neki mornariški postaji dve milj od Lewes, — je sporočil agent — ter jih strogo stražijo mornariški častniki. Obljubil je poslati popolni seznam preživelih, kakor hitro ga bo mogel dobiti.

Dosedaj so sprejeli tukaj le eno ime izmed devetnajstih preživelih "Caroline". Dotični je W. H. Merton, tajnik Porto Rico Trust Co. Večina potnikov je obstajala iz Portorikancev.

Prvi določni dokaz o možnih izgubah življenj med potniki "Caroline" ter med posadko je prinesla v neko atlantsko pristanišče danska ladja "Bryssoll". Včeraj ob štirih popoldne je v bližini rta May, Del. pobrala ta ladja zapuščeni motorni rešilni čoln, ki je nosil na svojem prednjem koncu ime "Carolina".

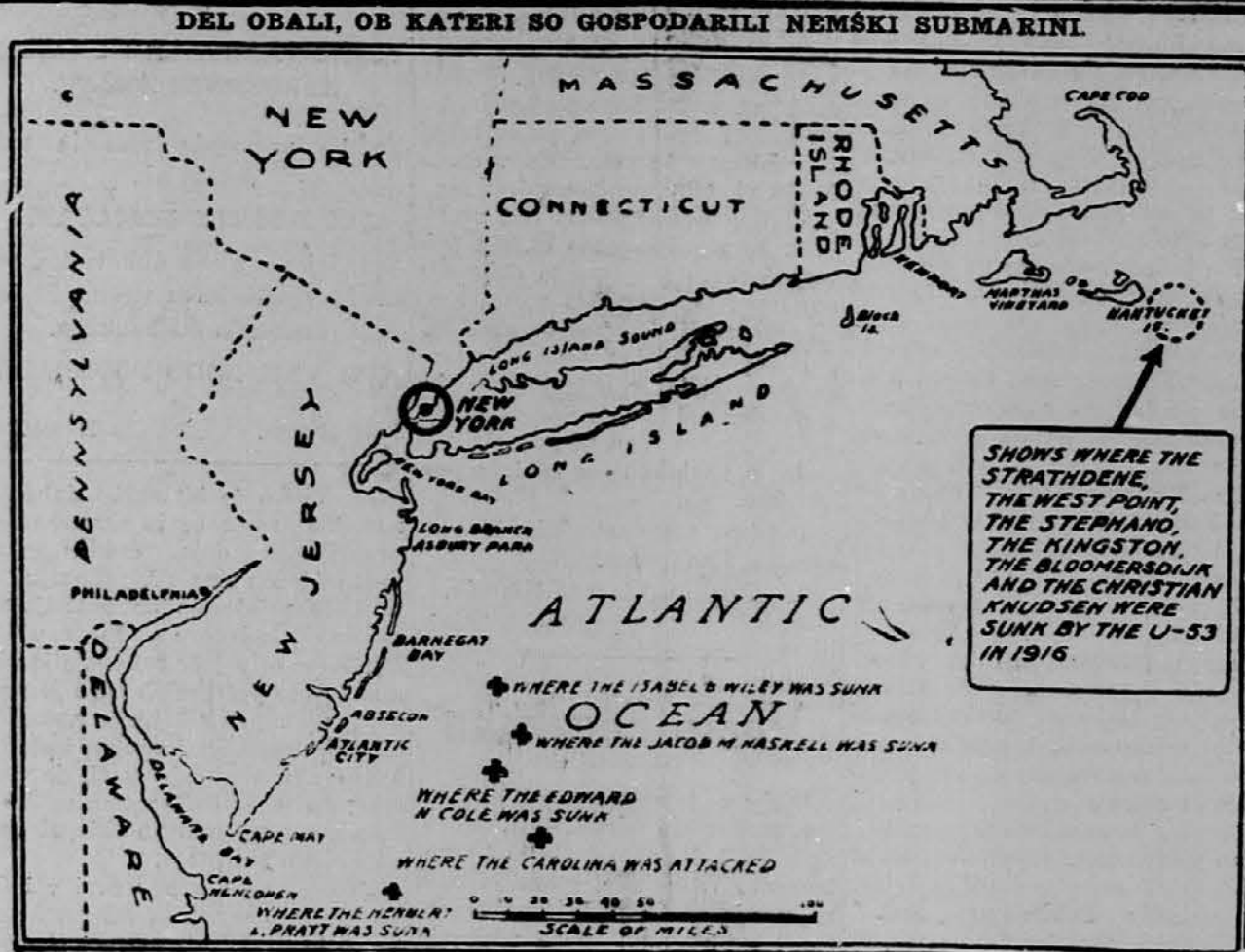
Strani rešilnega čolna so bile razbite in preluknane od krogel, kar potrjuje brezlično poročilo, ki je dospelo od parnika "Carolina" v nedeljo ponoči, da je bil namreč obstreljevan.

Na dnu rešilnega čolna se nahajala čepica nekega možkega ter večje število neodprtih zavojev piškotov. Razbito je bilo tudi eno izmed vel.

Dosedaj se še ne more vedeti, če so bili potniki tega rešilnega čolna vzeti na krov kake druge ladje ali pa na krov podmorskega čolna ali če so vtonili, doker se ne izve popolnega poročila glede potopa potnikov in posadke ter njih beganja po morju.

Dasiravno je šlo več ladij, ki so dospale danes v pristanišče, skozi vodovj, kjer so bile priča obstreljevanja "Caroline" ter razdejanja drugih ladij, ni vendar nobena teh ladij sporočila, da bi videla na morju kak odprt čoln. New York in Portorico parobrodna družba daje izraza upanju, da bodo vsi preživeli s parnika "Caroline" našli svojo pot na obal. Ladjo samo smatrajo za izgubljeno.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Zaupanje v Focha.

Najvišji zavezniški svet veruje v zmago. — Izraža polno zaupanje v Focha. — Z ameriško pomočjo bodo zavezniški zmagali.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 4. junija. — Najvišji vojni svet ki se je posvetoval o celotnem vojnem položaju, je v svoji uradni izjavi, ki je bila sinoči objavljena, izrazil popolno zaupanje v ugoden izid vojne s pomočjo ameriških čet.

Izraža se tudi popolno zaupanje v generala Focha in izraža se zahvala predsedniku Wilsonu za njegovo sodelovanje pri prevajanju in zalaganju ameriških čet.

"Najvišji vojni svet je imel pod okoliščinami velike važnosti za zvezo svobodnih narodov svoje šesto zasedanje", pravi poročilo. "Nemška vlada, ki se je na vzhodni fronti rešila vsega pritiska s tem da so se zrušile ruske armade in nazad, je vse svoje sile zbrala na zapadu. Zdaj poskuša doseči odločitev v Evropi s pomočjo obupanih in dragih napadov na zavezniške armade, predno bi postavile združene države v boj svojo svojo silo.

Ker ima sovražnik prednost v strateških postojankah in nadkriljujoče železniške zveze, se je posrečilo sovražnemu povelstvu doseči nekatere početne uspehe. — Brezdvomno bo obnovil napade in zavezniški narodi bodo skoro gotovo še vedno izpostavljeni kritičnim dnevom.

Po pregledu celoga položaja, je najvišji vojni svet prepričan, da bodo zavezniški, prenašajoči poskušanja bodoče kampanje z isto trdnostjo, kakoršno so kazali vedno pri obrambi pravice, prekrizali sovražnikove načrte in ga bodo ob zotovem času porazili.

Vse mogoče se je storilo, da se vzdržujejo in podpirajo armade na bojiščih. Edinstvo in poveljstvu je zelo izboljšalo položaj zavezniških armad in deluje gladko in uspešno. Najvišji vojni svet ima popolno zaupanje v generala Focha in s ponosom in občudovanjem gleda na hrabrost zavezniških čet.

Zahvaliti se imamo naglemu in pristranemu sodelovanju predsednika Združenih držav, da bo podjete, ki se je pričelo pred več kot dvema mesecema za prevoz in zalaganje ameriških čet sovražniku onemogočilo, da bi zmagal s tem, da bi uničil zavezniške rezerve, predno so njegove izčrpane.

Najvišji vojni svet trdno zaupa v končni izid in zavezniški narodi so odločeni, da ne bodo žrtvovali niti enega svobodnega naroda na svetu despotizmu Berlina. Njihove armade kažejo ravno isti stalni pogum, s katerim so v

Varnostne odredbe.

Newyorški policijski komisar je izdal večeraj večer sledeča navodila:

— Policijski departament obvešča vse mestne prebivalce potom časopisja, da bodo izdani v slučaju napada sovražnih aeroplanov na mesto, sledeči signali: — Sirene in piščalke bodo začele tuliti in bodo tulile neprestano deset minut. Kakorhitro bo izdan tak signal, mora vsak takoj odpreti okna svojega stanovanja ali pisarne in se takoj podati v klet liše. Ko bo nevarnost minila, bodo začele dajati sirene in piščalke krajša znamenja v presledkih ene minute za dobo dvajsetih minut.

U.čolni so že 2 meseca v Ameriki.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kapitan Lowery prejšnje nizozemske ladje "Texel", katero je nemški podmorski čoln v nedeljo popoldne potopil, je sinoči s svojo posadko v odprtem čolnu pristal in rekel, da mu je poveljnik podmorskega čolna povedal sledeče: "Sovražim kot h.... to delo: toda zapovedalo se nam je iti na delo ali pa se vrniti domov. Tukaj smo že nad dva meseca."

Dva podmorska čolna.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 4. junija. — Kakor so povedali preživeli s parnika "Carolina", ki so se izkrcali v Lewes, Del., je njihovo ladjo uničil U-37 in so definitivno dognali, da ob atlantski obali operirata najmanj dva podmorska čolna.

Poročila na mornariški departament kažejo, da je U-151 potopil ladjo "Hattie Dun" in "Edno".

Napad na Kolin.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 4. junija. — Danes je bil državni departament obveščen, da je bilo pri zadnjem zračnem napadu na Kolin ubitih 146 oseb. Okoli 150 jih je bilo ranjenih.

mnogih prejšnjih slučajih premagali nemški naval. Z zaupanjem in potrpežljivostjo morajo samo zdržati do konca, da bo zmaga za svobodno zagotovljena. Svobodni narodi in njih slavni vojski bodo rešili civilizacijo."

Zapadno bojišče

FRANCOZOM SE JE POSREČILO ZAVSTAVITI NEMŠKO OFENZIVO. — SOVRAŽNIK SE JE Z VELIKIMI IZGUBAMI UMAKNIL.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriško armado v Franciji 4. junija. — S pomočjo Amerikanecv so zavstavili Francozi nemški napredovanje v drugi bitki pri Marne. Cvet ameriških čet se je v tej največji svetovni ofenzivi za podli na odločilni točki proti sovržniku.

Amerikanci so potisnili nazaj nemško silo na severnem bregu Marne, zapadno od Chateau-Thierry kjer je bil sovražnik prodir najbližje do Pariza.

Ko so dospale naše čete na bojišče v Kampanj so otvorile naš skupine strojnih pušk ogenj in obstreljevale sovražnika z velikim uspehom.

Naše levo krilo je bilo napadeno šestkrat tekom osemindesetih ur. Sovražnik je bil pa vedno pogun z velikimi izgubami v beg.

Vjeli smo tudi nekaj nemških vojakov.

Artilerijske potreščine in zalo go za živila, so prevažali ponoči Nemški avijatiki so jih neprestano nadlegovali ter bombardirali vas in železniške proge za bojno črto. Vojaki niso niti sedli k jedi. Vs so kazali največje veselje, da b čimprej prišli tja.

Nek francoski polkovnik je rekel ponoči:

Pol milijona mož onega tipa, ki so zavzeli Cantigny in nam pomagali vstavi se na Marne, bo po mojem mnenju zadostovalo, da se bo zmaga obrnila na našo stran.

Podmorski čoln ujet?

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Ob obrežju se vedno vzdržuje govorica, ki se samo po okoliščinah in indirektno potrjuje, da je sinoči ob pol sedmih prišla bojna ladja ki pripada podmorski patrili, v Stapleton s kapitanom in posadko ujetega nemškega podmorskega čolna na krovu in da je ladji sledil podmorski čoln sam z ameriško posadko in se je zasiliral v kvaranteni.

Pravi, da je patrolna ladja odplula v brooklynski Navy Yard kjer je izkrcala ujetnika in jih izročila v varstvo pristaniškega poveljnika.

Mornariški urad ne namerava ob tem času izdati oficijelno na znanilo, ako je bil kak podmorski čoln ujet, ali potopljen, ker bi mogoče imel sovražnik od tega kako korist.

NEMŠKO-FINSKA POGODBA

POROČILA PRAVIJO, DA JE NEMČIJA SKLENILA S FINSKO TAJNO POGODBO. — ŠVEDSKI SOCJALISTIČNI LIST PRAVI, DA BO FINSKO VLADALA NEMŠKA DINASTIJA. — FINSKA BO MOST DO SEVERNEGA LEDENEGA MORJA. — NA ALANDSKIH OTOKIH BO VOJNO PRISTANIŠČE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 4. junija. — Kakor pravi poročilo listu "Times" iz Stockholma, sklicujoč se na socialistični list "Politiken", ki ima svoje informacijske vire v nemški socialističnih krogih, obstoja med Nemčijo in Finsko tajna pogodba, ki se drži tajno pred finskim deželnim zborom.

Dodatno se poroča, da Finska ne odstopi Alandskih otokov Švediji in da dovojuje Nemčiji, da rabi te otoke za podmorsko bazo. Nemčiji se tudi nadalje dovoljuje, da uporablja Finsko kot prehod do Severnega ledenega morja.

Finska je pristala, da bo podvzela vse, da se bo borila proti anarhiji.

Nemčija ima pravico držati na Finskem vojaško silo, dokler so izvedni vsi pogoji.

Moskva, 4. junija. — (Ass. Press.) — Nemei gradijo v severni Finski dve začasni železnici. Ena proga teče vzhodno proti Kemu ob murmanski železnici, druga pa proti severovzhodu in se prične koncem železnice v Finski v smeri proti Petoenga zalivu, ki je vključen v murmanski pokrajini, katero bo Rusija odstopila Finski.

Zgradba je lahka, kajti tam je mnogo majhnih jeter, ki se uporabljajo.

Del murmanskega obrežja, katerega namerava Rusija odstopiti Finski, je majhen in se razteza od mesta Kirvatunturi severno do Severnega ledenega morja in vzhodno do reke Pečenga ter Tutovke. Največja širina je okoli 45 milj.

Pristanišče ob Severnem ledenem morju, katerega toloča pogodba Finski, se nahaja kakih 70 milj od Kola, ki je edino rusko pristanišče brez ledu.

V zvezi s tem je nadomestni zunanji minister Vosnesensky rekel nekemu poročevalcu:

— Sovjetova vlada je v principu privolila, da odstopi Finski v zameno za pristanišči Ino in Raivola oni del murmanskega obrežja, ki je bilo prideljeno boljševiski finski vladi potom naše pogodbe z dne 1. marca. 15. člen te pogodbe zahteva referendum krajevnega prebivalstva glede vprašanja odstopa in mi se bomo držali te pogodbe.

Dt zdaj se niso vršila dejanska pogajanja in mi ne vemo za nemško stališče glede tega. Pogodba določa, da se ne smejo kršiti pravice Rusov v odstopljenem ozemlju in ostane v veljavi rusko-norveška pogodba glede murmanske obali.

Vosnesensky pravi, da je večina prebivalstva v tem ozemlju finska.

London, 4. junija. — Rusko gibanje v prilog zaveznikov narašča in ga je utrdila zadnja izjava predsednika Wilsona o prijateljstvu napram Rusiji.

Ruska demokracija je tudi navdušena zaradi zadnjega koraka angleške vlade, ki je pokazala svoje prijateljstvo.

"Novoje Viedomosti" v dolgem članku zagovarjajo zavezniško politiko in izražajo zadovoljstvo nad prijaznim govorom predsednika Wilsona.

Moskva, 4. junija. — (Ass. Press.) — Zunanji minister Čičerin je protestiral pri francoski vladi proti nadaljnjemu zadrževanju ruskih čet na francoski fronti.

Protest izjavlja, da je zaradi ruske nevtralnosti potrebno, da se ruski vojski takoj pošljejo v Rusijo.

Amsterdam, 4. junija. — Poročevalec "Lokal-Anzeigerja" v Ukrajini pripoveduje o pokopavanju trupel, katera je naplavilo Črno morje. Mnoga trupla so bila strašno nakažena; njihove roke in noge so bile skupaj zvezane.

To so boljševiske žrtve iz Eupatorija na Krimu. Bili so obsojeni na smrt; odpeljali so jih na ladjah v Črno morje, kjer so bili potopljeni na način, ki spominja na francosko revolucijo.

Nemei so aretirali članice boljševiskega odbora po imenu Njemec. Kadarkoli se je kazalo, da je smrtna obsodba na tehtnici, je odločilo glasovanje s klicem:

— Revolucija mora videti kri!"

Poročevalec pripoveduje o nekem ruskem častniku, ki je po dolgih triletnih štrpacihi stal na pročelju razvalin domače hiše in čakal na valove, ki bi mu priplavili trupla očeta in matere.

Obstreljevanje Pariza.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Paris, Francija, 4. junija. — Danes so Nemei s svojim daleko sežnim topom zopet obstreljevali Pariz.

Bavarski general je bil ubit.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Neko današnje diplomatsko poročilo iz Švice pravi, da je bil poveljujoči general bavarske divizije priene Buchau v bojih ob Marne ubit.

Bivši senator Beveridge o ciljih Amerike v miru in vojni

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Ko je nemška vlada prisilila svet, Ali naj se ameriškim civilistom dovoli, da pričnejo med nami samimi tukaj doma z dejanji, ki bodo gotovo imela za posledico pretirano poročila v inozemstvu, vsled česar bomo prišli v slabo ime?

Naj se stavi celo deželo pod preki sod, če treba, da se kaznuje izdajalec in uporneže, vendar pa naj se vrši pravico postavnim potom, ne da bi se dovolilo blaznost tolp, razgretih od privatnih sporov ter starih sovražstev, ki uničujejo v svoji divjosti ter neodgovornosti volji tako nedolžnega kot krivega.

Gorje nam v naših privatnih zadevah, če bi pospeševali, — če bi ne zatirali tega duha brezpostavnega nasilja. Po vojni, v dobi stiske, ki bo gotovo spremljala industrijalno preobnovo, bi se ta duh gotovo zbil v tolpah ter dalj v roke obupanih mož plamenice požara.

Človek, ki opravičuje, brani ali pospešuje nasilnost danes, bo jutri odgovoren za uničenje dela in napravilo se ga bo tudi odgovornim. — Amerikanci so trdno in nerazdražljivo spojeni v tej vojni na solidnem temelju, da smo šli v vojno, ker se nas je napadlo. Glede tega vlada absolutno in splošno soglasje. Nekateri gredo dalje, a vsi gredo do te točke. Dokler traja vojna, naj bi se izognili vsega razpravam glede vojnih ciljev, ki nas morebiti ločijo.

Mesto tega pa nam se je vrnilo star načrt, ne ameriškega izvora, in sicer z vsoto silo in vsaj z enim delom organizirane propagande, da pravno vodene od najvišjih in najbolj domoljubnih motivov. Vojni zagovorniki tega gibanja dejansko ugotavljajo, da je ustanovljenje mednarodne lige za izsiljenje miru eden izmed glavnih ciljev, za katere pošilja ameriški narod v peklo boja svojo mladino ter obremenja narod z dolgom, za izplačanje katerega bo treba stlačiti napore in žrtve.

Če je temu tako, potem ni kongres primerno označil vzrokov vojne napovedi Amerike ter se je sprejel konvencijo od strani kongresa in naroda pod napadnim domnevanjem.

Dve ali tri očitne posledice stare in tuje predloge bodo zadostovale, da se stavi ameriški narod pred oči vprašanje, če je cel narčni moder ali bedast.

Če hočemo postati član take lige, moramo uničiti enega najbolj važnih delov konstitucije, — ki daje namreč kongresu izključno polnomoč napovedati vojno. To se priznava in dejanski se je predložilo senatu amendment, s katerim se je hotelo izpremeniti ta temeljni državni zakon.

Tako bi se mogočno vprašanje napovedi vojne stalno vzelo narodu iz rok in niti narod, niti njega zastopniki bi ne imeli niti najmanjše besedice pri napovedi vojne ali pri vzdržanju vojnega stanja.

Če bi liga ne mogla vsiliti svoje volje svetu, bi bili mi, kot člani te lige, prisiljeni v vsej bodočnosti vdeležiti se vsake vojne, katero bi se vojevalo soglasno s sklepom večine v tej ligi.

Načrt je namreč napraviti Zdr. države članom skupine narodov, ki se je zaobljubila iti v vojno s katerikoli narodom ali skupino narodov, ki bi ne hotela sprejeti odlokov lige celo glede vprašanj, katere bi smatrala dotična skupina za življenjskega pomena, tika joča se narodne časti ali obstoja samega. Združene države bi morale iti v vojno, da se prepreči ali kaznuje napadalne vojne. Morale bi iti v vojno, da se varuje integriteto majhnih držav.

Z ozirom na majhne narode bi mi kot člani lige morali iti v vojno z različnimi silami večkrat tekom zadnjih petdesetih let in bi morali mi ali pa liga odobriti zgodovinske napade v Aziji, Afriki ali Evropi, razven če bi sile, ki so prizorile dotične napade, ne položile rok na majhne dežele. Vsakemu poznavalec razmer pa je znano, da bi nobena teh velesil tega ne storila.

V naši lastni zgodovini bi se nas nasilno preprečilo vojevati vojno Mehiko in California, Arizona,

New Mexico, Nevada, Utah in polovica Colorada bi bila še danes pod mehiško zastavo ter bi te države ne predstavljale bistvenega dela ameriškega naroda, kot ga predstavljajo danes.

Liga za izsiljenje miru bi nas prisilila, da bi ne napovedali Spaniji vojno, in Porto Rico, ki je danes naš, ter Cuba, nad katero imamo najbolj absolutno suverenstvo, kar jih je bilo kdaj pisanih na papir v zgodovini sveta, bi bila v tem trenutku še vedno španjska.

Kljub temu pa pripadajo ona otoka zemljepisno nam, kajti ona obvladujeta vhod k zalivu, ki je neobhodno potreben za našo varnost, in posest teh otokov je bila naš zgodovinski namen ter naša aspiracija prav izza dni še pred revolucijo.

V naši revolucijski vojni bi liga za izsiljenje miru posredovala in vprašanja, če naj se razdeli ameriški narod, bi se rešilo potem glasovanju tujih narodov, razven če bi taka liga priznala, da je brez moči v slučaju državljanske vojne ali revolucije. Take vojne pa pri vedačo včasih do mednarodnih konfliktov.

Kako bi se mogla taka liga izogniti zmošnjavam v slučaju vstajskih vojn? Vzemimo, da je kaka vlada pristopila k tej ligi ter se nahaja pozneje pred revolucijo, ki ogroža njeno eksistenco samo. Ali bi ne zahtevala ter imela tudi pravice pričakovati pomoči od strani vlad, ki bi bile zvezane z njo?

Oglejmo si načrt z ozirom na naša sedanja ter bodoča izključno ameriška vprašanja. Glede takih vprašanj bi se sklepal ameriški narod, temveč bi sklepalo glasovanje tujih narodov. Vzemimo n. pr. Monroe doktrino. Vsprico režima lige za izsiljenje miru bi imela vsaka evropska ali azijska vlada prav toliko avtoritete glede te osnovne ameriške politike kot pa ameriški narod sam.

Kontrola naših prekopov po našem ozemlju, zgrajenih z našim denarjem ter bistvenih za našo varnost in dobrobit, bi nam bila odvzeta bolj popolno kot se nam jo je že odvzelo.

Vsako vprašanje, ki se tiče drugih narodov, posebno pa naše carinsko in priselniško vprašanje, bi bilo podvrženo vmešavanju te mednarodne super-države, katero hočejo propagatorji za ustanovitve lige za izsiljenje miru ustanoviti za regulacijo celega sveta. Nekateri inozemski zagovorniki tega mednarodnega načrta izjavljajo, da bo potrebna posledica ustanovljenja take lige splošna prosta trgovina.

Ne zapletati bi se le v vsako evropsko, azijsko, južno-ameriško in afriško zadrego, pri čemur bi se izdajalo neizmerne množine ameriškega denarja, ampak žrtvovalo bi se tudi veliko število ameriških življenj, da se izsilijo ukaze lige. Ponavljati pa se mora zopet in zopet, da bi morali izdati ameriške probleme, kojih rešitev je življenjskega pomena za naše ekonomsko in politično življenje, na milost ali nemilost južno-ameriških, evropskih in azijskih narodov.

Dokler se človeške narave ne odpravi, kaj bi postalo z interesi, pravicami ter častjo ameriškega naroda, najbolj bogatega, najboljše postavljenega in vsled tega tudi najbolj zavideganega naroda na svetu?

Vse stvari se strinjajo v tem: Če bi ta liga preprečila zunanje vojne, bi vendar vzela iz naših rok rešujoče bistveno ameriških vprašanj ter dala rešitev tujim vprašanj v roke tujih narodov.

Če bi taka liga ne preprečila zunanjih vojn, bi bili mi kot člani prisiljeni vdeležiti se teh vojn. Z našimi čisto ameriški vprašanji pa bi se pečale druge vlade, ne pa naša lastna.

Če imamo kako misel v preostanku za probleme po vojni, bo posvečena težkim ameriškim problemom, katere se ustvarja sedaj in ki bodo stopili pred nas s prihodnim miru.

Kombinirana sila najbolj zmognih duhov cele dežele ne bo preveč za rešitev nalog, ki čakajo Ameriko. Tako je naprimer zelo

vrjetno, — in skrbni opazovalci smatrajo to za gotovo, — da bo našel mir Združene države praktično brez vsakih zunanjih tržišč.

Pred vojno je kupovala Evropa večino naših produktov preko domače uporabe. Po vojni pa Evropa ne bo mogla kupovati, kajti morala bo prodajati. Če bi kupovala bi morala kupovati na kredit in dolg bi se nam plačel v blagu, ne pa v denarju. Trgovina s Kitajsko je skoro zaprta za Ameriko. Trgovina z Indijo in Indokitajsko je praktično monopol Britanije ter Francije. Isto velja tudi glede cele Afrike. Nobene stalne trgovine se ni zgradilo v Južni Ameriki. Storilo se je nekaj torakov za ojačenje trgovine v dotični hemisferi od strani onih narodov, ki so uživali že pred vojno vsled trgovske ugodnosti v dotičnih krajih.

Kje bomo torej prodajali svojo preobilico, ko bo prišel mir? Že dolgo pred vojno bi morali odrediti vse potrebno, da si zagotovimo, vzdržimo ter povečamo tržišča za naše produkte v vsakem mogočem kotu sveta. Kar bi morali storiti sedaj ter moramo storiti sedaj, ne bo prineslo olajsave tržišča za naše produkte v vsakem mogočem kotu sveta. Kar bi morali storiti sedaj ter moramo storiti sedaj, ne bo prineslo olajsave tržišča za naše produkte v vsakem mogočem kotu sveta. Kar bi morali storiti sedaj ter moramo storiti sedaj, ne bo prineslo olajsave tržišča za naše produkte v vsakem mogočem kotu sveta.

Ameriške bančne postavbe je treba razširiti, da se dovoli ter pospešuje ameriških prekmorskih bank, da bodo v stanu posloovati na enak način z onimi drugih trgovskih narodov.

Že pred leti bi se moralo razveljaviti zastarelo, neznanstveno, trgovino razdirajočo Shermanovo postavbo ter mesto nje uveljaviti primerne zakone, soglasno z modernimi razmerami. Sedaj pa je treba to starinsko in škodljivo odredbo izpremeniti vsaj tako, da bo imelo ameriško podjetništvo prosto roko po celem svetu.

Objaviti in vzdržati je treba stalno ameriško politiko za podporo postavnim dovoljenih ameriških finančnih naloganj v tujih deželah.

Trajna vladna posest železnice bi bila uničljiva vsprico naše vladne oblike, kajti desetisočkrat bi povečala naše skandalozne sebične apropiacije.

Ponarodenje in združenje ameriških železnice pa je treba razširiti ter povečati vladne regulacije glede železnice.

Isti princip je treba uporabiti glede vseh rudnikov, glede vodne sile in gozdov.

Kolektivno trgovanje bo povečalo vladni vpliv na razmerje med delom in kapitalom, katerega je treba priznati ter zavarovati.

Organizacijo farmerjev je treba pospeševati, da bo stal obdelovalec zemlje na istem ekonomskem stališču kot organizirani kapital in organizirano delo.

To je kratak obris strogo ameriških problemov, s katerimi se moramo modro in hitro pečati, če se hočemo izogniti dobi anarhije v Ameriki. Ali niso dosti veliki in dosti tehtni, da bo treba zanje pritegniti vso konstruktivno misel, ki jo more spraviti republika na noge?

(Govorjeno v Indianapolisu na Memorial Day.)

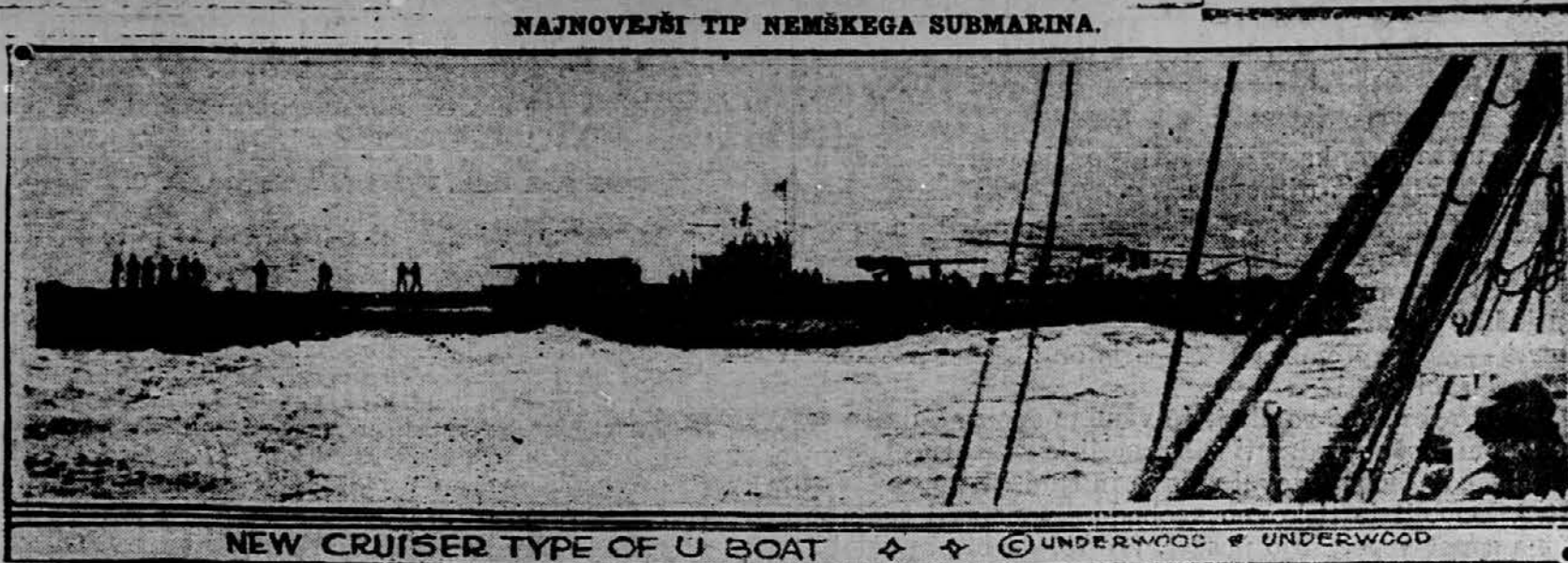
EAT CORN SAVE WHEAT

Kadar kupujete rekorde, vedno zahtevajte "Columbia Rekord" in povejte številko.

Prodajalec Columbia plošč bo z veseljem in brezplačno pustil za vas igrati rekorde. V njegovem ceniku morete najti tudi več drugih lepih rekordov vaše domače glasbe. Pojdite v njihovo trgovino in veselite se dobre glasbe.

Kupujte varčevalne znamke Združenih držav.

Pasite na to varnostno znamko pri vseh Columbia rekordih.

Verstva na Ogrskem.

Magyar Courier" poroča: Glasom zadnjega ljudskega štetja je med prebivalstvom na Ogrskem 10,806,764 ali 52.1 odstotkov rimskih katoličanov, 2,014,470 ali 9.7 odstotkov grških katoličanov, 2,970,185 ali 14.3 odstotkov pravoslavnih, 2,602,545 ali 12.5 odstotkov reformirancev, 1,331,509 ali 6.4 odstotkov evangelijskih protestantov, 73,601 ali 0.4 odstotkov unižtov, 928,621 ali 4.05 odstotkov Židov.

Osejska nemška 'Drau' prodana.

Iz Osjeka poročajo, da sta kupila Stevo Kovčanič in Josip Lakatos list "Die Drau" s tiskarno vred za 600,000 kron. S tem je padel zadnji ter najmočnejši steber tujstva v Osjeku v hrvatske roke.

Eksplozija v Franciji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 4. junija. — Havasovo poročilo iz Marselles pravi, da je večerajšnja eksplozija v tovarni, v kateri se izdeluje vojni material, v Bausens v južni Franciji blizu Arles, napravila mogoče škodo. Število ubitih in ranjenih oseb je veliko.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Zgodovinski spomin

Bilo je 2. aprila 1814. leta, ko je na Talleyrandov predlog odstavil senat velikega Napoleona, moža, ki je povsodel od navadnega častnika tako neizmerno visoko, ki se je sanjal svoje dni o gospostvu čez Evropo. Istega dne, ko je odšel on ponižan na Elbo, se je vrnil v Pariz Ludovik XVIII. in zasedel prestol.

Še je poizkusil Napoleon srečo, ki ga je toliko časa in tako daleč spremljala, a postala mu je nezvesta. Waterloo in Bele Aliance sta imeni, s katerimi je bila zapčena usoda moža, ki se je nekdanj tresla pred njim vsa Evropa. Njegovo delo je bilo dokončano in dovršen je bil njegov tek.

Bil je velik mož, vse drugo je sodil On, ki mu je poveril tako važno vlogo na odru življenja. Spravljen s cerkvijo je zapustil svet 5. maja leta 1821.

Bourboni so zopet zasedli prestol.

Ludovik XVIII. (1815—1824) je izkušal z zmernostjo vpovstaviti mir in red v državi in si tako utrditi zopet pridobljeni prestol, in njegova "charte" bi bila k temu brezdvomno pripomogla, da si je bilo njegovo stališče res težavno, ker je bila država vsa razcepljena v politične stranke. Republikanci, bonapartisti, "svobodomiselnii" liberali in konservativni rojalisti, razcepljeni v stranko zmernih in v ultraroyaliste, so povzročali in izzivali neprestano politične boje.

Na dvoru je imela pretežen vpliv ultra-stranka, ker je pripadal k njej sam kraljev brat, grof Artois, in njegova dva sinova, vojvoda Angouleme in vojvoda Berry.

Dasi Ludovik ni bil naklonjen prenapetim ultraroyalistom, se jim je vendar vdal, ko je začela po umoru vojvoda Berryskega, ki je padel kot prva žrtev strankarskih

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Ptičji glas gospe Danilove v krasnih melodijah.

10 palcev; cena 75c.

E 3774 { VSE MINE BOM ŠEL NA PLANINCE

E 3776 { POGLADSKI SANNOVI SJEČAJMO SE LJUBLJANE

V teh lepih spvih naše rodne zemlje je glas gospe Danilove nekaj posebnega; je čist in jasek kot ptičje petje, pol toplega čustvovanja, katero je ta obdarjena pevka vlija v svojo petje. Morebiti ste jo kdaj slišali pri kakem koncertu in si želite nabaviti rekord njenega glasu. To morete najti samo pri Columbia rekordih, kajti gospa Danilova je samo Columbia umetnica.

TU JE ŠE NEKAJ DRUGIH REKORDOV TEH PRILJUBLJENIH GODCEV.

10 palcev, cena 75c.

E 3775 { POJDMO NA ŠTAJERSKO LJUBCA MOJA KAJ SI STRILA

E 3777 { VESELIMO SE. Polka. REZIKA. Valček.

Prodajalec Columbia plošč bo z veseljem in brezplačno pustil za vas igrati rekorde. V njegovem ceniku morete najti tudi več drugih lepih rekordov vaše domače glasbe. Pojdite v njihovo trgovino in veselite se dobre glasbe.

Kupujte varčevalne znamke Združenih držav.

Columbia Graphophone Co.

Kadar kupujete rekorde, vedno zahtevajte "Columbia Rekord" in povejte številko.

Pasite na to varnostno znamko pri vseh Columbia rekordih.

Zgodovinski spomin

(Nadaljevanje s 3. strani.)

bojev, — ultra-stranka valiti nanj vso odgovornost. Sestavil je ministrstvo iz njihove srede.

Ko je Ludovik vedno bolj pešal, je poveril do malega vse vladarske posle svojemu bratu Kapolu, grofu Artois, ki jih je upravljal skupno z grofom Villelejem, kateremu je bilo poverjeno vodstvo ministrstva. Po Ludvikovi smrti — 16. septembra 1824 — je on zasedel prestol z imenom Karol X.

Dasi prej nadut rojalist, je vendar spoznal, da se je Bourbonom možno vzdržati v Franciji le z zmernostjo. — Obljubil je, da bo spoštoval ustavo in ljudske prostosti in pravice. Dovolil je tiskovno svobodo, vpostavil rodbino Orleans zopet v prejšnjo posest, vse to, da bi si pridobil zaupanje, posebno svobodnimiselnih strank.

Ko pa je stavil predlog, naj bi se dovolila emigrantom odškodnina za škodo, ki so jo trpeli vsled revolucije, je zadel na hud odpor; vendar je bila večina zbornice vladni naklonjena, in tako je predlog prodrl na veliko ogorčenje mnogih.

Kakor je kralj na eni strani podkrepil s predlogom o "milijardi za emigrante" nevoljo liberalcev, tako je zaigral na drugi strani naklonjenost armade s tem, da je odstavil 150 štabnih častnikov iz Napoleonovega časa.

Dne 29. maja 1825 se je dal v Rheimsu z veliko slovesnostjo po starih obredih maziliti in kronati. Ljudstvo mu je prirejalo velikanske ovacije. Ko pa je v novembru umrl svobodomiselnih general Foy, so porabili kraljevi nasprotniki njegov pogreb za velikansko demonstracijo.

Na najhujši odpor je zadel Karol X. s svojim delovanjem za Cerkev. Hudo je zavrelo med svobodomiselnimi elementi, ko je predložila vlada postavbo proti oskrbnim svetiščem. Ker je bil ta predlog sprejet s precejšnjo, kralju in vladi vdano večino; ker so se vedno množili samostani, posebno ženski; ker so bile oddane nekatere šole jezuitom v oskrbo in ker je bilo delovanje misijonarjev, krog katerih so se v jubilejnim letu 1825, zbirale velike množice ljudstva, svobodomiselem hud trn v peti, je od dne do dne bolj raste njihov odpor proti kralju.

Med ljudstvo so raztrosili laž, da je kralj sam postal jezuit in da mora v redovniški kuti pogosto čajati odgovor svojim predstojnikom za vse vladarske posle in ukrepe. Ni manjkalo ljudi, ki so to verjeli; treznomisleči pa so izprevideli, da je po zdivjanosti in po vseh grozovitostih revolucije ljudstvo zelo potrebno pouka; zato je vlada dovolila, da se je vrnilo nekaj jezuitov zopet v Francijo. — Svobodomiseleci so začeli vpiti, da je to kršenje postav in sistematično podpiranje postavno izgnanih jezuitov, ki so krivi vsega nazadnjaštva vlade in izkušajo Francijo orepiti vseh sadov prostosti in pravice.

Predlog o novi tiskovni postavi, ki naj bi bila ustavila gonjo svobodomiselnega časopisja, je morala vlada umakniti, ko je videla, da bi gotovo propadel.

Ko je v aprilu leta 1827, kralj pregledoval narodno gardo, ga je pozdravilo nekaj vojakov s parolo opozicije, "Živela ustava!" namesto z navadnim lojalnim pozdravom "Živel kralj!" Pri razhodu pa se je ljudstvo pridružilo narodni posadki in klicalo: "Proč z jezuiti! Proč z ministri!"

Še isti večer je kralj gardo razpustil.

Dasi je nezadovoljnost z vlado vedno bolj rastla, je pozval kralj na Villelejev predlog v gosposko zbornico 76 novih udov — svojih pristašev — in razpustil državni zbor. A kjub cenzuri, ki jo je kralj samosilno uvedel, in kljub temu, da je Villele po svojih uradnikih izkušal vplivati na volitve, je po novih volitvah zrastle število opozicijskih glasov na 428, vladna stranka pa je ostala v — manjšini 125 glasov.

Ta neuspeh je izpodrinil Villeleja, ki je izgubil pri kralju vse zaupanje. Na njegovo mesto je bil pozvan Martignac, ki je izkušal z zmernostjo in koncesijami ublažiti razmere. Kljub vsem koncesijam je prišel z obema zbornicama navzkriž; zato se je moral umakniti Polignacu, ki je pozval v ministrstvo razen drugih neznatnih mož tudi grofa Labourdonayeja in generala Bourmonta. Prvega so se bali svobodomiseleci kot najhujšega nasprotnika in najbolj odločnega ultraroyalista, drugega pa je ljudstvo zmerjalo z izdajco, ker je v bitki pri Waterloo pristopil k zavzeznikom.

Že imenovanje teh mož je zadostovalo, da je zavrelo po vsej Franciji.

Vse je bilo prepričano, da bo novo ministrstvo delovalo z vso silo na to, da bi se izpolnila najiskrenejša želja ultra-stranke: odprava charte in vpostava absolutne monarhije. Celotni zmerni rojalisti so nezadovoljno kinali v slutnji, da se podaja kralj v nevarnost, ki zapravi v njej lahko krono in glavo. Po vsej državi so bila razširjena tajna društva, katerih namen je bil strmoglaviti vladno; stari Laffayet je bil voditelj tajnega odbora, ki je širil opozicijo na vse strani.

Labourdonaye je kmalu odstopil radi nesporazumljenosti s Polignacom. Polignac, ki ni ravnal mirodno opazoval težavnega stajšča vlade, je mislil, da bi bilo najbolje s srečnim izidom kake vojne ugodno vplivati na narod in si obenem pridobiti vojaštvo za slučaj morbitne sile in potrebe.

Svečana prisega v Pragi in Jugoslavi

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Od Jugosl. Časn. Urada, Washington, D. C.

Ravnokar dospelo jugoslovansko časopisje ima polno podrobnosti veličastnih manifestacij, ki so se vršile dne 13. aprila v Smetanovi zbornici mestne hiše v Pragi.

"Jugoslovanski delegati Korošec in Gostinčar, slovenski poslanci v dunajskem parlamentu, kot zastopniki Jugoslovanskega Kluba na Dunaju, kakor tudi številne delegacije so se udeležili te proslave. Med člani teh delegacij vidimo imena, kakor Dr. Ante Pavelić, Dragutin Hrvoj, Ivica Kovačević, Ivan Peršić, Dr. Pivko Petričić, poslanci Hrvatskega Sabora v Zagrebu, Valerijan Pribičević in Srdjan Budisavljević, srbski poslanci v zagrebškem Saboru in več drugih hrvatskih politikov, književnikov in umetnikov."

Zbor je otvoril poslanec Stanek. Takoj nato se je oglasil k besedi veliki češki pisatelj, Jirasek, ki je prečital svečano zaprisego češkega naroda.

"To je bil nepopisen prizor, piše 'Hrvatska Država' od 15. aprila, ko je več kakor 10.000 ljudi dvignilo svoje desnice ter svečano priseglo, da bodo ostali zvesti do groba ter držali, dokler ne bodo dosegli zmage in neodvisnosti češko-slovaškega naroda."

Cenzor je izpremenil in potvoril vsebino prislege.

Ko je bila prisega izvršena, se je oglasil k besedi hrvatski poslanec, Ante Pavelić, ki je govoril v imenu jugoslovanskih delegacij.

"Ko se je zahvalil kar najpristnejšemu Staneku in Jirasku za njihove besede in pozdrave, je rekel Pavelić v imenu združenih Hrvatov, Srbov in Slovencev, da predno bo nadaljeval, hoče podpisati vse besede, ki so bile ravnokar govorjene."

"Prišli smo, da se pri Vašem ognjišču civilizacije ogrejemo, da načrpano novih sil poguma od Vaše sloge, in da si nabereimo novih in svežih sil za borbo, ki jo moramo držati proti skupnemu sovražniku. Mi, Hrvati, Slovenci in Srbi smo imeli tudi mnogo posla z raznimi podjetji silnih diplomatov. Opozabili bi Vas samo na znanega bivšega ministra za zunanje zadeve, Berchtolda, ki je uvedel sovražno preganjanje in zatiranje proti Jugoslovanom takoj v začetku sedanje vojne. (Kriki nevolje.)"

"Mi, Hrvati, Srbi in Slovenci, zasledujemo z Vami eden ter isti cilj (12 vrst zaplenjenih)."

"Pred sedemdesetimi leti, v letu 1848, so prišli sinovi našega naroda k Vam v Prago, da RESILO MONARHIJO. Danes prihajamo k Vam, DA RESIMO SAMI SEBE. (Nepopisno navdušenje in odobravanje, vse občinstvo vstane ter manifestira svoje navdušenje.)"

"Mi se priklapljamo tej manifestaciji v popolnem prepričanju, da vsebuje politično vprašanje največje važnosti in da je naša dolžnost, da pošteno in iskreno ponudimo svojo bratsko desnico svojim zvestim prijateljem. (Burno odobravanje.)"

"Vam samim, Čehom, je naravnost zabrusil grof Czernin svoje izživljanje. Mi se popolnoma strinjamo s kritiziranjem in obsodbo, ki jo je izrekel današnji predsednik zbora z ozirom na izjavo grofa Czernina. V resnici, samo kakšne bi zamogel izreči pred vsem svetom, da so Čehi izdajalci. (Kriki). Spricho takih uradnih izjav nam ne preostaja nič drugega, kakor da tesneje stisnemo svoje vrste ter da s tem pokažemo, da predstavljamo ČEŠKO-JUGOSLOVANSKO EDINSTVO, trdno in odločno. (Burno odobravanje.) — (10 vrst zaplenjenih)."

"Jugoslovansko vprašanje se ne more in se ne sme rešiti dle to ma: kot bosansko ali dalmatinsko vprašanje. Isto je tudi s pravimi narodi, da sami o sebi odločujejo kar ne dovoljuje nikakega delnega rešenja, tukaj za Čeha in tam za Slovence. Ravno nasprotno! Nepreprečljiva pravica narodov, da sami o sebi odločujejo, ter ob istem času in za vse narode, ki so zatirani, IN NARAVNO JE, DA SE MORA RESITI INTEGRALNO IN ISTOČASNO ZA NAŠA DVA NARODA, KI STA DANES V TAKO OZKIH STIKIH IN VEZAH. KAKOR MORATA BITI KDAJ V BODOČNOSTI Z NERAZRUŠLJIVIMI VEZMI." (Dolgo odobravanje; vse občinstvo je ustalo ter ploskalo govorniku.) (Hrvatska Država, 15. aprila.)"

Predsednik Jugoslovanskega Kluba, Dr. Korošec, je govoril: "Mladina Slovencev, Hrvatov in Srbov — je rekel — ki jih nevarno vleče k sebi neka vija usoda, je vedno občudovala češki narod. Po češkem narodu je naša mladina vodila svoje gospodarsko in kulturno gibanje, in več kakor enkrat smo bili združeni tudi v političnem življenju. Ko se je naše narodno življenje znašlo pred najhujšimi nevarnostmi, smo združili svojo politično moč ter pokazali našim nasprotnikom samo eno etnotno bojno fronto (navdušeno odobravanje). Skupaj trpimo, toda skupaj delujemo, da se oprostimo tujega jarma ter dosežemo svobodo za svoje narode. (Dolgo trajajoče in burno odobravanje). NIKAKE ODBOLŽBE TER NIKAKE GROŽNJE NAS NE BODO OPLAŠILE. Z Vami, kakor z nami, je globoko prepričanje, da JE PRIŠEL S SEDANJO VOJNO ONI VELIKI TRENOTEK, V KATEREM MORAMO POKAZATI PRED VSEM SVETOM, KAKOR TUDI PRED SEBOJ SAMIMI, DA SMO VREDNI SVOBODE, ZA KATERO SO SE NAŠI OČETJE IN MI SAMI ZAMAN BORILI. A ne samo mi, kot zastopniki svojih narodov, temveč tudi narodi sami kot taki. (Burno odobravanje.) Oduševljeni smo od zavesti, da smo v tem boju ena celota. Češki narod je ravnokar prisegel, da ne bo popustil ni za las v svoji borbi za svobodo, naj pride karkoli. MI, KOT PRIČE VAŠE PRISERGE, V TEH SVEČANIH TRENOTKIH PRISEGAMO, DA SMO IN BOMO OSTALI ZVESTI TOVARIŠI V OROŽJU. Naša srčna želja je Vam pokazati, da smo Vam zvesti bratje — IN SKUPAJ BOMO ZMAGALI. Ta zmaga bo pomenila češko in jugoslovansko neodvisnost. (Dolgo in burno odobravanje.) — (Slovenski Narod, 16. aprila.)"

Poslanci: Kramar, Haberman (v imenu Slovakov) in Klofač so nato govorili in vsak se je v iskrenih besedah spominjal Jugoslovancev, ki so v tem vevlačnem trenutku tako pogumno izkazali svojo solidarnost in skupni borbi.

Nato je Stanek z zopetno zahvalo Jugoslovanom zaključil zborovanje.

Neizmerna množica ljudstva zunaj je pozdravila jugoslovanske poslance. Potkončanem zborovanju so se vršile veličastne manifestacije pred hotelom Zlata Husa. Poslanec Stjepan Radić, vodja Hrvatske ljudske Stranke, je pozdravil manifestante z balkona hotela takole:

"Prvič v zgodovini je, da je češki narod nastopil kot celota v prilogo svojega narodnega ideala. V borbi, ki jo vodi danes, ni češki narod sam, temveč ima zavezništvo, odločne tovariše v orožju, ki bodo držali s Čehi do konca. Mi korakamo sedaj v zgodovinskih trenutkih. Mi, Slovenci, Hrvati in Srbi se borimo tudi z svoje združenje in za svojo svobodo in neodvisnost." — (Slovenski Narod, 16. aprila.)"

Mogoče bo zanimalo čitatelje, da je bil poslanec Radić član hrvatske frankovske stranke, a je pred kratkim podal izjavo v 'Narodny Listy' v Pragi, v kateri izjavi pravi, da je zapustil in da ne more imeti nikakega opravka več s frankovsko stranko, ker se je prepričal, da IMA TA STRANKA NEMŠKO-MADŽARSKO INTERESE BOLJ PRI SRCU, KAKOR PA INTERESE HRVATSKEGA NARODA.

"Slovenski Narod" od 13. aprila piše o manifestacijah v Pragi: Mi Jugoslavi prisegamo v teh zgodovinskih trenutkih in ponavljamo svojo zvestobo češkemu bratskemu narodu. Nikake grožnje in intrige nas ne bodo oplašile. Mi vsi vemo, da je trdna

bratska veza obeh narodov, posebno v teh odločnih trenutkih, eden glavnih in najvažnejših pogojev za mir. Mi vsi vemo, da bi bil eden brez drugega uničen, da češka svoboda odvisi od naše svobode, in da Jugoslavija ne more obstajati, če samostojna Češka ne bo obstajala. —

"Sree vsega našega naroda je danes v Pragi. Z glasom svojih zastopnikov ponavlja naš narod prisego češkemu narodu: **S teboj, dokler ne bo dobljena zmaga!... Rajše smrt zaeno s teboj, kakor pa sramotna sužnjost.**"

MADŽARSKO GROŽNJE.

Od Jugosl. Časn. Urada, Washington, D. C.

"Pester Lloyd" od 6. aprila, uporablja situacijo ter zatrjuje, da nič ne more omajati zvestobe in prijateljstva Nemcev in Madžarov ter zveze z osrednjimi velesilami.

"Mi se borimo za Strassburg, ravno tako, kakor so se Nemci za Trst. Mi vemo, da so naši državni zavezništvo, ki hočejo ujeti centralne države v zanjko, svoje pomagalice v gotovih zločinskih krogih v notranjosti monarhije. Češki vodje v Pragi, ki jih je Černin zaznamoval z znamenjem veleizdajstva, so organizirali pregled nasprotnih politikov v monarhiji. Politiki, Slovenci, Hrvati in Srbi, — od katerih spadajo nekateri pod krono sv. Štefana (Ogrsko), — so se pridružili dr. Kramaru, da formulirajo deklaracijo, ki gre daleko naprej od najbolj vročih zavezniških želja v ravno tem trenutku. Treba je pojasniti tem krogom, da so njihovi upi iluzorni in da se bodo vsi njihovi poskusi zlomili ob železni obrambi. Praški demonstranti ne smejo biti dovoljeni, da bi mislili, da je grof Černin postal žrtev njihovega napada."

OGRSKA IN BALKAN.

(Od Jugoslov. Časnikar. Urada, Washington.)

V številki od 21. aprila se peča "Pester Lloyd" v uvodnem članku s politiko, ki jo mora voditi Ogrska napram Balkanu po vojni.

"Srbija — pravi uradni budimpeštanski ordan — je mogoče dočela, ki je najbolj trpela od vojne. Če je ona tako oslajljena, da se nam je ni treba bati, da bi motila naš mir, je to le kot posledica naše modre politike, ki jo moramo obdržati iz ožira na samoohrambo. To ne pomeni, da bi ji morali odločiti toliko pomoč, v kolikor je potrebno za njen obstanek. To pomeni samo, da BOMO PRI NASI POMOCI VEDELI DRŽATI SE

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

COAL CONSUMERS MUST BUY WINTER SUPPLY NOW

Consumers must buy their winter supply of coal during the Spring and Summer for storage if production is to be maintained at a maximum and the country enabled to avoid a serious coal shortage this winter.

svoji najboljši prijatelji samo tedaj, ako kažemo napram Srbiji in Rumuniji samo toliko dobre volje, kolikor nam jo predpisuje ne manjševalnost, temveč OPRAVICE NA SUMNJA. Te dežele se morajo dvigniti s svojo lastno močjo in ne na stroške onih, ki so nam bili zvesti in na kojih zvestobi hočemo zidati svojo bodočnost. Naše geslo pred vojno je bilo: "Balkan balkanskim narodom", toda glasiti bi se moralo: "BALKAN BALKANSKIM NARODOM, KI SO NAM ZVESTI!"

VABILO

LETNI IZLET,

Slovensko podporno društvo "BRATSKA ZVEZA" št. 140 SNPL, v nedeljo dne 9. junija v Henry Walter's Emerald parku, vogal Martin in Myrtle Ave., Glendale, N. Y. Vstopnina 15 centov. Otroci do 12. leta vstopnine prosti.

Zrebanje za celin \$10.00. Zreb samo 10¢.

Kegljanje za dobitke v gotovini. Za mnogobrojen obisk se najvišjune priporoča vsem rojakom in rojakinjam iz Greater New Yorka.

Odbor dr. Bratska Zveza. Opomba: Voznja iz New Yorka ali Brooklynja stane le 5¢. Vzemite nadalično železnico do Fresh Pond Road in tam presedite na Richmond Hill karo, ali pa vzemite Bushwick ali Myrtle Avenue karo ter presedite na Cooper Ave. na Richmond Hill karo, ki pelje pred park. (2x 1&5-6)

WEDNESDAY ALL MEATS WHEATLESS USE NO BREAD CRUMBS, EGG OR FLESHY TACKS CONTAINING WHEAT

LET POTATOES FIGHT

They Save Wheat. When you eat potatoes don't eat bread

W.S.S. WAR SAVINGS STAMPS ISSUED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Rojaki!

Kupujte vojno-varčevalne znamke! Nikjer na svetu ne morete boljše, bolj varno in bolj obrestonosno naložiti svojega denarja kot v tem vladnem podjetju. Če ste slučajno v denarni zadregi, lahko vojno-varčevalno znamko vsak hip izmenjate. S kupovanjem teh znamk pomagajte sebi, pomagajte vladi Združenih držav ter vsem zatiranim narodom k prostosti.

Vojno varčevalna znamka stane za mesec junij \$1.17. Leta 1923 bo vredna \$5.00. Kupite jih lahko na vsaki pošti ter pri elavnih in podrejenih agentih.

Če se vam zdi bolj primerno, pa lahko tudi nam pišete, in mi Vam jih bomo preskrbeli.

UREDNIŠTVO "GLAS NARODA".

REMEMBER THE DAYS

SUNDAY ONE MEAL WHEATLESS
MONDAY ALL MEALS WHEATLESS
TUESDAY ONE MEAL WHEATLESS
WEDNESDAY ALL MEALS WHEATLESS
THURSDAY ONE MEAL WHEATLESS
FRIDAY ONE MEAL WHEATLESS
SATURDAY ONE MEAL WHEATLESS

